

**Рівненський державний гуманітарний
університет
Філологічний факультет
Кафедра української та зарубіжної літератури**

Назва дисципліни / освітнього компонента

«Психоаналітичне літературознавство»

Освітня програма

«Українська мова і література, психологія» за
спеціальністю 014 Середня освіта

Компонент освітньої програми

Вибірковий

Загальна кількість кредитів та кількість
годин для вивчення дисципліни

5 кредитів / 150 годин

Вид підсумкового контролю з

залік

Мова викладання

українська

Викладач

Ірина Анатоліївна Бестюк, доцент кафедри
української та зарубіжної літератури, доцент,
к.філ.н.

CV викладача на сайті кафедри

<http://www.rshu.edu.ua/kafedry-if/kafedra-ul/sklad-kafedri-ul/121-personalii/1183-bestyuk-iryna-anatoliivna>

E-mail викладача

iryna.bestyuk@rshu.edu.ua

Психоаналітичне літературознавство – університетська вибіркова дисципліна, програмовий зміст якої передбачає такий алгоритм: (1) ознайомлення із життям і науковою творчістю засновника психоаналізу австрійського ученого Зігмунда Фройдя (1856–1939) та з концепціями нео- і постфройдизму; (2) засвоєння особливостей психоаналітичної критики, яка, використовуючи техніки психоаналізу, слугує (3) продуктивним застосунком у реконструкції художніх творів, як класичних, так і сучасних (поміж якими і романи, відзначені 2024 року найпрестижнішими літературними преміями – Нобелівською та Букерівською: «Вегетаріанка» південнокорейської авторки Хан Канг та «Часосховище» болгарського письменника Георгі Господінова).

Показово, що терапевтичний ефект психоаналізу був визнаний у 1920-х роках по закінченні I Світової війни, коли стало очевидно, що фройдівським словесним практикам до снаги зцілювати ментальні травми ветеранів. Відтак, авторка цього вибіркового курсу переконана у винятковому покликанні сучасного студента, який, здобуваючи фах українського філолога (вчителя-словесника) і практичного психолога, наділений тим необхідним вербальним потенціалом, щоб відживлювати наш зранений російським агресором український світ. Запорукою такої підготовки стануть відповідно дібрані тексти: як-от, приміром, діагностований у романі Марії Матіос «Мами» (1923) ПТРС, посттравматичний стресовий розлад.

Мета і завдання націлені на розвиток загальних (ЗК) і фахових (ФК) компетенцій, передбачених освітньо-професійною програмою:

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ФК 7. Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського письменства для формування національної свідомості, культурного світогляду здобувачів середньої освіти, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.

ФК 8. Здатність критично осмислювати нові художні тенденції, використовувати фахові знання з літератури, уміння й навички в галузі порівняльного літературознавства для аналізу літературного процесу.

ФК 9. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.

ПРН 3. На основі обізнаності з тенденціями розвитку літературного процесу в Україні, специфікою його перебігу в культурному контексті та з творами української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою уміє розрізняти епохи (періоди), напрями, течії, жанри, стилі української літератури за їх сутнісними характеристиками й на тлі світового письменства, використовувати гуманістичний потенціал української літератури для формування духовного світу громадян України. прилучення його до фундаментальних цінностей людства.

ПРН 5. На основі знань із фундаментальних та професійно зорієнтованих дисциплін, а також практичної підготовки здатний застосовувати профільні знання у розробці уроків, проектувати зміст уроків, пізнавальну діяльність здобувачів середньої освіти, реалізацію міжпредметних зв'язків; діяльність предметного гуртка, факультативу, створювати елективні курси; аналізувати підручники, посібники, дидактичні матеріали, методичну літературу з метою проектування цілісного навчально-виховного процесу.